

NURZAĆ SIĘ (17) *vb impf*

się (11), sie (6).

inf nurzać się (6). ◇ *praes 1 sg* nurzãm się (2). ◇ *3 sg* nurzã się (3). ◇ *1 pl* nurzãmy się (1). ◇ *3 pl* nurzają się (1). ◇ *praet 1 sg f* nurzała się (1). ◇ *3 pl m pers* nurzali się (3).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w.

1. Pogrążyć się, kąpać się, pływać; mergere Cn (10) :

nurzać się w czym (6): *RejPos* 49, 176v, 245; VANDA, po Bráciey Íwoiey mężnie pánowála: Rottogára przemogłzy/ w Wifile fie nurzála. *KlonKr* A2. *Cf Zwroty.*

W porównaniu (1): Czoż owłzem nam nędznikom więcey tho przystoi/ kthorzy fie iefzcze iáko fwinie we błocie nurzamy á topimy w tym obłudnym morzu nálzym/ wołác ku temu Pánu *RejAp* 129v.

Zwroty: »we błocie nurzać się« (1): *RejAp* 129v *cf W porównaniu.*

»nurzać się w wodzie« (1): A iefli łzcutá wwiąźnie ná haku/ Iuż tu fęk ná cię flišie nieboraku. [...] Iuż tu bobrowác w tákowej przygodze/ Iuż przydzie brodzie y nurzác fię w wodzie. Nie wfpominayze w ten czás złego wrogá/ Lecż wzyway BOGA. *KlonFlis* H4v.

Szeregi: »brodzie i nurzać się« (1): *KlonFlis* H4v *cf »nurzać się w wodzie«.*

»nurzać się a topić« (3): *RejAp* 129v; nic nie zylzczecie nieláchetnicy/ iedno fie łámi nurzác á topić będyecie w łmrodliwości á w plugáwości márnego morzá tego. *RejPos* 176v, 49.

W przen (4) : *RejAp* 129v; A káždy będąc/ chocia y w tym Kościele/ grzechem ociążony/ poki nie znajdzie łáki v niego [*Pana*]/ poty iefth w mnieyfzey opiece iego: ácz niechce áby záginął/ bo zázwdy czeka náwrocenia iego/ ále gdy fie topi á nurza w tych niebezpiečnołciach fwiátá tego/ tedy mniefy o to dba *RejPos* 49; O moy miły Pánie iákoż fie nas wiele nurza w tym łrogim morzu fwiátá tego *RejPos* 245, 176v.

Przen: Chować się, znikac (1) : Bo gdy w bęben vderzã Kaczorá pátrzáią/ A drobne fie Cyránki po trzćinie nurzáią. *RejZwierc* 249v.

a. Nurkować; urinare Cn (3) : *WujNT* 12; *Vrinari* nurzác fię *Vrinator* nurek *KlonFlis* H4v *marg.*

Zwrot: »nurzać się do dna« (1): Nurek boiác fię też práwnych kłopotow/ Záwłze ná wodzie łzuka fwyh kleynotow: Nurza fię do dná/ zániechawłzy chłuby/ Szuka fwey zguby. *KlonFlis* E2.

2. Przyjmować chrzest; dokonywać kąpieli rytualnej będącej symbolem oczyszczenia grzechów (w terminologii antytrynitarzy); baptizari PolAnt (7) : Kryłpus też árcyłzkolnik vwierzył Pánu ze włzem domem fwym/ y mnodzy Korynthczycy łłucháiąc vwierzáli y nurzali fię. *BudNT Act* 18/8, *Luc* 3/12.

nurzać się od kogo (1): Y wychodziłã kniemu włzytká Iudłka kráiná y Ierolimczycy/ y nurzáli fię włzytcy od niego w Iordanie rzece/ wyznawáiący grzechy fwoie. *BudNT Mar* 1/5.

Zwrot: »nurzaniem się nurzác« = *baptizmo baptizari PolAnt* (4): A Iezus rzekł im/ czászẽ iednák ktorá ia piję pić będyecie/ y nurzániefy ktorym fię ia nurzam ponurzycie fię. *BudNT Mar* 10/39, *Mar* 10/38 [2 r.], *Luc* 12/50.

Synonimy: 1. bobrowác, brodzie, kąpać się, maczac się, omywac się, pływac, topić się; 2. krzcić się.

Formacje współrdzenne cf NURZAĆ.

Cf [NURZANIE SIĘ]

AW